

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАННЯМИ ТОВАРІВ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ МИТНОМУ КОНТРОЛЮ

Пеньківська К.С.

Постановка проблеми. Глобалізація бізнесу, яка спостерігається в сучасних умовах, зумовлюючи підвищення ролі міжнародних торговельних зв'язків в системах управління проектами різної галузевої приналежності, викликає значний інтерес до вирішення проблем ефективного руху потоків товарів, які підлягають митному контролю.

Відповідно до ст.40 Митного кодексу України (МК) митному контролю підлягають всі товари і транспортні засоби, які переміщуються через митний кордон України. Такий контроль передбачає проведення митними органами митних процедур, необхідних для забезпечення дотримання законодавства України з питань митної справи. Обсяг цих процедур та порядок їх застосування визначаються МК та іншими нормативно-правовими актами, а також міжнародними договорами України. Митний склад являє собою митний режим, при якому ввезені з-за меж митної території товари зберігаються під митним контролем, без справляння мита та інших податків та без застосування до них заходів нетарифного регулювання та інших обмежень в період зберігання, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем з моменту початку їх митного оформлення митними органами України до фактичного вивезення за межі митної території України. Зберігання товарів в режимі митного складу забезпечується шляхом використання спеціально призначеного та обладнаного приміщення або іншого місця – митного ліцензійного складу (МЛС). Власниками МЛС є суб'єкти підприємницької діяльності, які отримали ліцензію на право відкриття та експлуатації МЛС відповідно до закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та ліцензійних умов.

Розміщення товарів на МЛС здійснюється на підставі договору зберігання укладеного між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та власником складу, а також зовнішньоекономічного договору, товаросупровідних та інших необхідних документів. Імпортні товари зберігаються на МЛС без стягнення мита, інших податків, без застосування заходів нетарифного регулювання та інших обмежень. Товари, крім підакцизних, ввезені на митну територію України, можуть зберігатися на МЛС (в режимі митного складу) строком до 3-х років (підакцизні – 3-х місяців). Товари, що вивозяться за межі України та розміщуються на МЛС, можуть зберігатися на МЛС (в режимі митного складу) протягом 3-х місяців.

В умовах, коли митний склад виступає як засіб управління постачаннями товарів, що підлягають митному контролю, постає задача визначення оптимального розміру партії товару, що підлягає митному оформленню (розмитненню).

Огляд літературних джерел. Прагнення підвищити ефективність роботи підприємств за рахунок оптимізації стратегій управління запасами, що простежувалось ще до прискореного розвитку як власне логістики, так і управління проектами, яке має місце в останні десятиліття, в суттєвій мірі зумовило становлення ряду наукових напрямів, зокрема теорії управління запасами.

Для вирішення задачі оптимізації розміру поставки в умовах визначеності на практиці широко використовується модель економічної величини замовлення (economic-order-quantity – EOQ) – модель Уілсона, яка отримала розвиток в рамках теорії управління запасами [1, с.16]. Представляє науковий інтерес розвиток даної моделі для умов вирішення задач, які постають при розв'язанні проблем ефективного руху потоків товарів, які підлягають митному контролю.

Мета статті полягає в розробці моделі встановлення оптимального розміру партій товарів, що підлягають розмитненню, в умовах визначеності.

Основна частина. Припустимо, що протягом деякого періоду часу підприємство має постійний попит на товар, який підлягає розмитненню. Воно отримує необхідний товар з МЛС, здійснюючи процедуру розмитнення. Припустимо також, що підприємство має q одиниць розмитнених товарів, а коли ця кількість використана, то поповнює свій запас, розмитнюючи товари в кількості q одиниць. Таким чином, розмитнення товарів відбувається тоді, коли запас розмитнених товарів дорівнює 0. Якщо бажано мати деякий резерв або власне процедура розмитнення вимагає деякого часу, то «поріг» розмитнення може бути дещо вище.

Необхідно встановити, яке значення q , яке мінімізує сумарні витрати, тобто витрати, які включають постійні витрати, пов'язані з розмитненням товару, і втрачені вигоди, а саме вигоди, від

яких підприємство відмовляється на користь зберігання товару, який вже пройшов процедуру розмитнення. Сумарні витрати, в припущенні, що витрати на переміщення товарів з митного на, так би мовити, звичайний склад дорівнюють 0, а витрати зберігання товару на МЛС і звичайному складі рівні між собою, можна представити наступним виразом:

$$C(q) = \frac{r_f D}{q} + \frac{kr_c q}{2} \rightarrow \min_{q>1}, \quad (1)$$

де r_f - постійні витрати на розмитнення партії товару;

r_c - змінні витрати розмитнення партії товару;

k - ефективна процентна ставка на грошові кошти в розглядуваному періоді часу (приймається як постійна величина);

D - попит на розмитнений товар протягом розглядуваного періоду часу.

Очевидно, що чим більше q , тим більше середній залишок розмитненого товару, $q/2$, і тим менше середній обсяг коштів (які було витрачено на розмитнення) або на рахунок, або вкладених в короткострокові цінні папери, або інвестованих іншим чином, тобто, більшими є втрачені вигоди від процентного доходу.

Представляє інтерес аналіз структури постійних та змінних витрат, які входять до складу представленої моделі сумарних витрат, рівняння (1).

До постійних витрат митного оформлення партії товару можна віднести витрати, пов'язані з заповненням митної декларації (ціна бланків); проведенням митного оформлення за місцем дії митного посту; проведенням митного огляду товару на МЛС; залученням інспектора митниці для проведення митного оформлення поза робочий час.

До змінних витрат можна віднести: митні збори; ставку мита; ПДВ; акцизний збір, якщо товар є піддакцизним.

Щоб знайти оптимальне значення розміру партії товару, що підлягає розмитненню, візьмемо похідну по q і прирівняємо її до 0. Таким чином, оптимальне значення розміру партії товару, що підлягає розмитненню, складе:

$$q_{opt} = \sqrt{\frac{2r_f D}{r_c i}} \quad (2)$$

Висновок. Представлена модель встановлення оптимального розміру партії товару, що підлягає розмитненню, дає концептуальне економічне обґрунтування умов розв'язання проблем ефективного руху товарів, які підлягають митному контролю, за обставин порівняно невисокого ступеня невизначеності попиту на розмитнений товар в періоді між черговими поставками. Коли останнє припущення не є ґрунтовним, то розв'язання вищезазначених проблем вимагає застосування стохастичних моделей.

Література

1. Букан ДЖ., Кенигсберг Э. научное управление запасами. – М.: Издательство «Наука», 1967.- 423 с.

УДК : 658:656

ВИБІР РАЦІОНАЛЬНИХ ВАРІАНТІВ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛІ ДИНАМІЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ

Снісько І.С.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки суб'єкт господарювання прагне формувати та використовувати потенціал з найбільшою ефективністю. Це є справедливим і для управління фінансовими ресурсами підприємства. При цьому рівень конкурентоспроможності підприємств в значній мірі визначається ефективністю його інноваційної діяльності. Ця проблема особливо гостро постає перед підприємствами в кризові та післякризові періоди, коли вони змушені